

شنبه ۲۰ شهریور ۱۳۹۸ - شماره ۵۸۸

گزارش

آرامکو؛ چند هفته بعد

آرامکو حداقل به ۶ پالایشگاه آسیا خبر داده است که رده نفت خام سفارش داده شده آنها باید تغییر کند. این مشکلی بزرگ برای پالایشگاههایی است که خود را برای پالایش ۱ رده خاص نفتی تنظیم کرده‌اند. به گزارش اقتصادسراسر آمد، هفته‌ها بعد از حمله به تاسیسات نفتی آرامکو مشخص خواهد شد که عربستان توانایی جلوگیری از کاهش شدید عرضه نفت را داشته یا خیر، چرا که فعلا با استفاده از ذخایر خود آسیب واقعی را مخفی کرده است. تاجران و تحلیل‌گران نفت معتقدند که این که آیا عربستان سعودی توانایی این را داشته است که پس از حمله فلج‌کننده به تاسیسات نفتی خود، از کمبود شدید عرضه نفت در بازار جهانی جلوگیری کند یا خیر، هفته‌ها بعد از این مشخص خواهد شد، چراکه در حال حاضر با نفتی که در انبارهای خود انباشته است می‌تواند این فضای خالی را پر کند و مقیاس واقعی آسیبی که به تاسیسات آن رسیده است را مخفی نگاه دارد.

پس از این که حمله پهبادی به تاسیسات نفتی آرامکو، ۵.۷ میلیون بشکه در روز از تولید نفت عربستان سعودی را متوقف کرد، مقامات این کشور اعلام کردند که ظرف ۲ تا ۳ هفته تولید نفت خود را به حالت طبیعی، یعنی بالای ۱۰ میلیون بشکه در روز، باز خواهند گرداند.

اما با توجه به گسترده بودن میزان این حملات و آسیب‌های وارده و پیچیده بودن فعالیت‌های لازم برای تعمیر آن، تاجران و تحلیل‌گران نفتی در مورد این که بتوان به این سرعت به سطح تولید عادی بازگشت، تردید دارند. به علاوه عدم شفافیت سعودی‌ها در مورد میزان ذخایر انبارهای نفت این کشور، به وضعت نامشخصی منجر شده است که نمی‌توان با قطعیت گفت ریاض خواهد توانست از به وجود آمدن کاهش شدید عرضه در بازارهای جهانی جلوگیری کند.

یکی از تاجران ارشد اروپایی نفت می‌گوید: در حال حاضر بسیاری از بشکه‌های نفتی پیش‌خرید شده برای تحویل در ماه اکتبر، روی دریاها هستند و بنابراین حفره کمبود شدید عرضه قرار است در اواخر اکتبر خود را نشان دهد. فعلا این نگرانی‌ها روی کاغذ وجود دارند اما تابلطم واقعی بازارهای نفت در آینده اتفاق خواهد افتاد.

این که دقیقا چه موقع کمبود شدید نفت احساس خواهد شد، به میزان ذخایر (نا مشخص) سعودی‌ها و به زمان (نا مشخص) مورد نیاز برای تکیه به این ذخایر و انجام تعمیرات، بستگی خواهد داشت.

داده‌های سازمان مشترک داده‌های عربستان این ذخایر، که شامل انبارهای داخل عربستان و انبارهای آرامکو در سایر مناطق جهان می‌باشد، را آخرین بار در ماه جولای ۱۸۰ میلیون بشکه اعلام کرده است، که البته تاجران میزان واقعی آن را خیلی کمتر از این‌ها می‌دانند. از سوی دیگر منابع آگاه خبر دادند که تنها در روز پس از حمله، ۱۰ میلیون بشکه از ذخایر موجود داخلی نفت عربستان کاسته شده و به ۷۶.۴ میلیون بشکه رسیده است. اخبار نگران‌کننده دیگری که میزان این ذخایر را ناکافی نشان می‌دهد این است که بازاری نفت‌تجاری آرامکو این روزها به دنبال خرید محصولات نفتی عراق و محصولات پالایشگاهی از امارات است. چندین منبع آگاه اعلام کرده‌اند که آرامکو ۱۲۰ هزار تن سوخت دیزل از امارات خریداری کرده است.

حتی در صورتی که آرامکو بتواند نفت مورد نیاز خریداران خود را به طور کامل با استفاده از ذخایر خود تامین کند، این مشکل به وجود می‌آید که نفت از همان رده‌ای که خریدار قبلا سفارش داده بود نخواهد بود.

آرامکو حداقل به ۶ پالایشگاه آسیا خبر داده است که رده نفت خام سفارش داده شده آنها باید تغییر کند. این مشکلی بزرگ برای پالایشگاههایی است که خود را برای پالایش ۱ رده خاص نفتی تنظیم کرده‌اند. پالایشگاه رلاینس هند که قبل از حمله‌ها قرار بود نفت سبک عرب را دریافت کند، حالا باید نفت سنگین عرب را بپذیرد. از پالایشگاه‌های کرم و ژاین هم خواسته شده که همین سوئچ را انجام دهند. این نشان می‌دهد که آرامکو نتوانسته است همه سفارشات مشتریان خود را همانطور که باید، تامین کند. شرکت مشاور انرژی اسپیکتس، در یادداشتی نوشت: تنها بررسی آسیب‌های پالایشگاه ایقیق باید چند هفته طول بکشد، و ویژه این که کارگران و مهندسان آن از روز سه‌شنبه اجازه یافتند دوباره به آن بازگردند. به احتمال زیاد وسعت کامل آسیب‌ها در هفته‌های آینده مشخص خواهد شد. امهر

بررسی تولید بنزین پالایشگاه‌های بندر عباس و ستاره خلیج فارس با حضور زنگنه

نشست بررسی وضع تولید بنزین در پالایشگاه‌های بندرعباس و ستاره خلیج فارس با حضور مدیران این دو پالایشگاه در بندرعباس برگزار شد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، بیژن زنگنه طی سفر به بندرعباس به همراه مدیران عامل چهار شرکت اصلی، در نشست با مدیران پالایشگاه‌های نفت بندرعباس و میعانات گازی ستاره خلیج فارس، وضع تولید بنزین را بررسی کرد. آخرین برنامه‌ها و اقدام‌های انجام شده برای افزایش ظرفیت تولید پالایشگاه ستاره خلیج فارس نیز از دیگر مواردی بود که در این نشست درباره آن بحث و تبادل نظر شد.مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، حسن منتظر تربتی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، علیرضا صادقی‌آبادی، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، بهزاد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شماری از مدیران صنعت نفت و زیر نفت را در این سفر یک‌روزه همراهی می‌کنند.

گزارش «اقتصادسراسر آمد» از روند تاثیر چاه‌های غیر مجاز در بحران آب؛

«آب خواران» بلای جان سفره‌های زیرزمینی

زیرزمینی با حفر چاه‌های مجاز و غیر مجاز از جمله دلایلی است که باعث شده منابع آب زیرزمینی بشدت کاهش یابد، زمین در بسیاری نقاط فرو بنشیند و تنش ناشی از کمبود آب می‌دهد که تعداد چاه‌های غیر مجاز و مجاز ایران در سال ۵۷، ۶۰ هزار حلقه بوده است، اما هم اکنون ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار حلقه چاه در کشور وجود دارد که ۴۰ درصد از آنها غیر مجازند و از این تعداد ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار حلقه چاه کشاورزی غیر مجاز در کشور وجود دارد که سالانه بیش از ۱۰ میلیارد متر مکعب آب با این چاه‌ها مصرف می‌شود.این اعداد با احتساب کاهش چشمگیر نزولات آسمانی حاکمیت که وضعیت آب‌های زیرزمینی طی این ۴۰ سال به شدت افت کرده و این روند در دهه گذشته به دلیل افزایش خشکسالی‌ها بیشتر شده است.کارشناسان امر معتقدند که استحصال بی‌رویه از منابع آب

در این بخش بازنگری اساسی کنند تا جلوی هرگونه سوء استفاده‌های مربوط گرفته شود. نگاهی به آمار و ارقام در چهار دهه گذشته نشان می‌دهد که تعداد چاه‌های غیر مجاز و مجاز ایران در سال ۵۷، ۶۰ هزار حلقه بوده است، اما هم اکنون ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار حلقه چاه در کشور وجود دارد که ۴۰ درصد از آنها غیر مجازند و از این تعداد ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار حلقه چاه کشاورزی غیر مجاز در کشور وجود دارد که سالانه بیش از ۱۰ میلیارد متر مکعب آب با این چاه‌ها مصرف می‌شود.این اعداد با احتساب کاهش چشمگیر نزولات آسمانی حاکمیت که وضعیت آب‌های زیرزمینی طی این ۴۰ سال به شدت افت کرده و این روند در دهه گذشته به دلیل افزایش خشکسالی‌ها بیشتر شده است.کارشناسان امر معتقدند که استحصال بی‌رویه از منابع آب

نشست بررسی وضع تولید بنزین در پالایشگاه‌های بندرعباس و ستاره خلیج فارس با حضور مدیران این دو پالایشگاه در بندرعباس برگزار شد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، بیژن زنگنه طی سفر به بندرعباس به همراه مدیران عامل چهار شرکت اصلی، در نشست با مدیران پالایشگاه‌های نفت بندرعباس و میعانات گازی ستاره خلیج فارس، وضع تولید بنزین را بررسی کرد. آخرین برنامه‌ها و اقدام‌های انجام شده برای افزایش ظرفیت تولید پالایشگاه ستاره خلیج فارس نیز از دیگر مواردی بود که در این نشست درباره آن بحث و تبادل نظر شد.مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، حسن منتظر تربتی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، علیرضا صادقی‌آبادی، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، بهزاد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شماری از مدیران صنعت نفت و زیر نفت را در این سفر یک‌روزه همراهی می‌کنند.

نشست بررسی وضع تولید بنزین در پالایشگاه‌های بندرعباس و ستاره خلیج فارس با حضور مدیران این دو پالایشگاه در بندرعباس برگزار شد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، بیژن زنگنه طی سفر به بندرعباس به همراه مدیران عامل چهار شرکت اصلی، در نشست با مدیران پالایشگاه‌های نفت بندرعباس و میعانات گازی ستاره خلیج فارس، وضع تولید بنزین را بررسی کرد. آخرین برنامه‌ها و اقدام‌های انجام شده برای افزایش ظرفیت تولید پالایشگاه ستاره خلیج فارس نیز از دیگر مواردی بود که در این نشست درباره آن بحث و تبادل نظر شد.مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، حسن منتظر تربتی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، علیرضا صادقی‌آبادی، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، بهزاد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شماری از مدیران صنعت نفت و زیر نفت را در این سفر یک‌روزه همراهی می‌کنند.

تاکتون برای ۴۸۷ هزار حلقه چاه کشاورزی، شرب، صنعت و خدمات پروانه بهره‌برداری صادر شده است.از این تعداد ۴۱۶ هزار حلقه مربوط به بخش کشاورزی است و عمده تخلیه آب سفره‌های زیرزمینی مربوط به مصارف این بخش است.

طبق آمارهای وزارت نیرو، ۱۱۴ هزار حلقه چاه غیرمجاز با عمق بیش از ۲۰ متر در کشور وجود دارد. چاه‌های یاد شده با ۵.۵ میلیارد مترمکعب تخلیه منابع زیرزمینی تاثیر سنگینی بر منابع این بخش دارند و ۸۰ درصد از تخلیه چاه‌های غیرمجاز را به خود اختصاص داده‌اند. در این بین، ۲۰۰ هزار حلقه چاه کم عمق و چاهک غیرمجاز نیز وجود دارند که تخلیه‌چندانی از منابع آب زیرزمینی ندارند. این چاه‌ها عمدتا از آب‌های سطحی استفاده کرده و آب‌دهی یک لیتر در ثانیه دارند.

در نخستین روز تابستان سال جاری بود که قاسم تقی‌زاده خامسی – معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا- در یک نشست خبری اعلام کرد: مخازن سفره‌های زیر زمینی آبی کشور ۱۳۰ میلیارد مترمکعب کسری دارد و این میزان کسری با یکسال بارندگی تأمین نمی‌شوند، زیرا اما حدود ۱۰ سال خشکسالی داشتیم، ما به دلیل بارندگی‌ها ۷۶ میلیارد مترمکعب ورودی آب داشتیم، اما همه این میزان را نتوانستیم نگه داریم، به گفته وی بخشی به تالاب‌ها و بخشی به دریاها رفته است. مخازن سده‌های می‌تواند کلا ۵۰ میلیارد مترمکعب آب نگه دارند که از این میزان ۲۰ درصد آن برای سیلاب‌های احتمالی خالی نگه داشته می‌شود.

چقدر از کارت سوخت استقبال شد؟

چندین ماه است که طرح الزام استفاده از کارت سوخت شخصی وارد مرحله اجرایی شده اما گفته می‌شود علی‌رغم اقداماتی همچون کاهش ظرفیت سهمیه کارت سوخت جایگاه داران، هنوز این طرح مورد استقبال قرار نگرفته است.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، اوایل خردادماه بود که خبر طرح الزام استفاده از کارت سوخت شخصی منتشر شد

و آن‌طور که شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی اعلام کرد قرار بر این بود که ابتدا این طرح در ۲۰ مردادماه ابتدا در چهار کلان‌شهر و سپس در کل کشور اجرایی شود. تاریخ اجرای این طرح اما، از سوی شرکت ملی پخش به ۲۲ مردادماه تغییر یافت و از این تاریخ این طرح به طور رسمی آغاز به کار کرد.

به گفته وی البته تعداد کمی از افراد هنوز کارت سوخت ندارند اما تا قبل از پایان مهرماه همه کارت‌های سوخت صادر خواهد شد. این در حالی است که حدود یک میلیون کارت سوخت همچنان در باجه‌های معطله پست قرار دارد.

هم‌چنین در همین رابطه می‌توان استقبال افراد از طرح الزام استفاده از کارت سوخت شخصی، نایب رییس اتحادیه جایگاه‌داران سوخت به اینسا گفت: به دلیل این‌که کارت سوخت جایگاه‌داران هنوز در مراکز سوخت‌گیری وجود دارد، افراد تمایل چندانی به استفاده از کارت سوخت شخصی خود ندارند و به همین علت باید گفت که هم‌چنان استقبال استفاده از کارت سوخت محدود است و تعداد کمی از افراد از کارت سوخت شخصی خودشان استفاده می‌کنند.

عطاپور با تاکید بر اینکه جایگاه‌های سوخت هیچ مشکلی برای پوشش دادن طرح الزام استفاده از کارت سوخت شخصی ندارند، اظهار کرد: لازم است شرایطی ایجاد شود که مردم از کارت سوخت شخصی‌شان برای سوخت‌گیری استفاده کنند. وی ادامه داد: گاهی صحبت‌هایی به گوش می‌رسد که جایگاه‌داران مبالغی را برای در اختیار گذاشتن کارت سوخت از افراد اخذ می‌کنند که بنده به چنین چیزی اعتقاد ندارم و تاکنون نیز گزارشی در این باره به ما نشده است.

عضو هیات مدیره اتحادیه جایگاه‌داران با تاکید بر اینکه هیچ گزارش تخلفی در این باره به سندیکا و دیگر بخش‌ها نرسیده است، اظهار کرد: بعید می‌دانم کسی نسبت به این مساله شکایتی کرده باشد. البته در تمام جایگاه‌ها، دو شماره تلفن برای ارائه‌ی نظرات و شکایات گذاشته شده است اما با این وجود تاکنون گزارشی را دریافت نکرده‌ایم.

عطاپور با تاکید بر اینکه همه افراد رفاه و آسایش خودشان را بر هر چیز ترجیح می‌دهند، گفت: مادامی که کارت سوخت جایگاه‌داران به راحتی در اختیار افراد قرار می‌گیرد، قطعاً کسی تمایل به استفاده از کارت سوخت شخصی خود ندارد، اما باید سازوکاری لحاظ شود تا تمام افراد از کارت سوخت شخصی‌شان استفاده کنند.

انرژی

بررسی تاثیر بارندگی‌های تهران روی مخازن سدها

آمارها حاکی از آن است که بارندگی‌های استان تهران نسبت به سال گذشته ۶۰ درصد افزایش داشته که این اتفاق باعث شده است ذخیره سدهای پنجگانه تهران با افزایش ۳۰۰ میلیون مترمکعبی نسبت به مدت مشابه سال گذشته از مرز ۹۴۰ میلیون مترمکعب عبور کند.به گزارش اقتصادسراسر آمد، میزان بارش‌های استان تهران از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهرماه ۹۷) تاکنون به ۳۸۰ میلیونمتر رسیده است. این میزان بارندگی در مقایسه با سال پیش از آن ۶۰ درصد و نسبت به مدت متوسط بلندمدت ۴۲ درصد افزایش یافته است. سدهای لتیان، ماملو کرج و طالقان حدودا ۸۵ تا ۹۰ درصد پر هستند و سد لار بر اساس ظرفیت اسمی حدود ۲۰ درصد، اما بر اساس ظرفیت آبگیری از زمان بهره برداری تاکنون ۴۵ درصد آب دارد. طبق آخرین اخبار ورودی سد کرج حدود هفت تا هشت مترمکعب در ثانیه، سد لتیان حدود شش متر مکعب در ثانیه، سد طالقان حدود هشت مترمکعب در ثانیه، سد ماملو حدود چهار مترمکعب و سد لار حدود هفت مترمکعب در ثانیه است. به طور کلی حجم ذخیره سدهای پنجگانه استان تهران(لتیان، امیرکبیر، طالقان، ماملو و لار) به ۹۴۰ میلیون مترمکعب رسیده است. سال گذشته در همین بازه زمانی حجم آب ذخیره شده در سدهای استان به ۶۴۰ میلیون مترمکعب رسیده بود که به واسطه بارندگی‌های بسیار مناسب سال آبی جاری شاهد افزایش ۳۰۰ میلیون مترمکعبی ذخیره سدهای تهران نسبت به مدت مشابه سال گذشته هستیم.

غلظت گوگرد بنزین در تهران ۳ برابر حد مجاز اعلام شد

نمونه‌برداری‌های صورت گرفته از سوخت بنزین در تهران نشان می‌دهد که غلظت گوگرد در کلیه نمونه‌ها – شامل بنزین معمولی و سوپر – سه برابر حد مجاز است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، بر اساس اطلاعات شرکت کنترل کیفیت هوای تهران نتایج آنالیز محتوای گوگرد موجود در نمونه‌برداری‌های صورت گرفته از سوخت بنزین در تهران نشان می‌دهد که غلظت گوگرد در کلیه نمونه‌ها – شامل بنزین معمولی و سوپر – فراتر از حد مجاز قرار دارد و میانگین آن در سوخت بنزین طی بهار و تابستان به ترتیب ۱۹۰ و ۱۶۶ بخش بر میلیون بود که از حد مجاز یورو ۴ فراتر بوده، البته در فصل تابستان اندکی کاهش در نتایج مشاهده می‌شود. در باره محتوای گوگرد جایگاه‌های عرضه سوخت گازوئیل نتایج وضعت بهتری را نسبت به سوخت بنزین نشان می‌دهد. میانگین گوگرد سوخت گازوئیل در فصل بهار و تابستان به ترتیب ۶۱ و ۹۵ بخش بر میلیون بوده و هنوز با غلظت مناسب آن فاصله دارد.

افزایش دو برابری زمان سوختگیری با کارت جایگاه‌داران

رئیس سابق کانون جایگاه‌داران سوخت کشور با اشاره به اینکه با توجه به استفاده ۱۵ درصدی مردم از کارت سوخت شخصی، شاهد ایجاد صف‌های طولانی در پمپ‌بنزین‌ها هستیم، گفت: این اتفاق زمان سوختگیری را تا دو برابر افزایش داده است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، ناصر رئیسی‌فرد گفت: از زمان آغاز استفاده اجباری از کارت سوخت کمتر از ۱۵ درصد مردم از کارت سوخت شخصی خود استفاده کرده و بقیه از کارت سوخت جایگاه‌داران برای دریافت بنزین استفاده می‌کنند.وی اصلی‌ترین مشکل دریافت بنزین با کارت سوخت جایگاه‌داران را طولانی‌شدن روند سوخت‌گیری عنوان کرد و ادامه داد: مشکلات اصلی این است که به دلیل محدودیت کارت جایگاه‌ها برای عرضه بنزین، بعد از ۳۰ لیتر سوخت‌گیری، کارت باید خارج شده و دوباره در سیستم قرار بگیرد اما سیستم هوشمند سوخت فرسوده است و در مواردی که فردی بخواهد بیشتر از ۳۰ لیتر سوختگیری کند مشکل بیشتر هم می‌شود.رئییسی‌فرد با اشاره به اینکه این مشکل زمان سوختگیری را تا دو برابر افزایش می‌دهد، افزود: اکنون شاهد ایجاد صف‌های طولانی در ورودی جایگاه‌های سوخت هستیم.وی تاکید کرد: باید برای این کار تعریف داشته باشند و هدف را مشخص کنند تا میزان ناهنجاری و فساد به حداقل برسد. به گفته رئیسی‌فرد، با آغاز مهرماه و افزایش ترافیک ممکن است این صف‌ها طولانی‌تر شود.وی بهترین راه‌حل برای کنترل مصرف و کاهش قاچاق را واقعی کردن قیمت بنزین دانست و گفت: اگرچه نفت یک کالای سرمایه‌ای به شمار می‌رود اما بنزین کالایی مصرفی است بنابراین لازم است تا قیمت آن واقعی شود.

برگزاری سومین نمایشگاه تخصصی جایگاه‌های سوخت و صنایع وابسته

سومین نمایشگاه تخصصی و بین‌المللی جایگاه‌های عرضه سوخت و صنایع وابسته از ۳۱ شهر یورماه تا سوم مهرماه برگزار می‌شود.به گزارش اقتصادسراسر آمد، بهمن حسین زاده، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در آستانه برپایی سومین نمایشگاه تخصصی و بین‌المللی جایگاه‌های سوخت و صنایع وابسته به اهمیت این صنعت اشاره کرد و گفت: ایران با تولید کنونی روزانه ۱۱۵ میلیون لیتر بنزین بزرگ‌ترین تولید کننده این فراورده راهبردی با ظرفیت روبه رشد در میان کشورهای عضو اوپک و منطقه است.وی افزود: در حال حاضر سه هزار جایگاه عرضه سوخت در کشور وجود دارد که البته تا حدودی با استانداردهای جهانی فاصله داریم.وی با اشاره به نقش برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی در ارائه تازه‌ترین دستاوردهای این حوزه و روزآمد شدن استاندارد جایگاه‌های عرضه سوخت، افزود: روزانه بیش از ۱۰۰ میلیون لیتر فراورده از طریق جایگاه‌های عرضه سوخت در سطح کشور توزیع می‌شود که گردش مالی و میزان اشتغالزایی آن را نمی‌توان نادیده گرفت.مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی تصریح کرد: استفاده از فناوری‌های نو که به‌طور معمول در نمایشگاه‌ها ارائه می‌شود با تکیه بر توان داخلی می‌تواند به بهبود فناوری‌ها در توزیع سوخت در سراسر کشور کمک کند.